

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА СОЦІАЛЬНА РОБОТА

Викладач: кандидат філософських наук, доцент *Маліновська Ольга Станіславівна*

Кафедра: соціальної філософії та управління, IV корпус, ауд. 315

E-mail: *omalinovska27@gmail.com*

Телефон: (061) 228-75-73

Інші засоби зв'язку: *Facebook, Messenger, Viber*

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Соціальна робота Бакалавр					
Статус дисципліни:		Обов'язкова					
Кредити ECTS	6	Навч. рік:	2022-23	Рік навчання	2	Тижні	14
Кількість годин	180	Кількість змістових модулів	10	Лекційні заняття – 28 Семинарські заняття – 28 Самостійна робота – 124			
Вид контролю:		Екзамен					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15512				
Консультації: <i>особисті – четвер, з 11.00 до 12.00, IV корпус, ауд. 315; також за домовленістю за допомогою засобів зв'язку, вказаних вище, а також ел. поштою</i>							

ОПИС КУРСУ

Мета вивчення курсу «Місцеве самоврядування і соціальна робота» – формування у майбутніх соціальних працівників загальнотеоретичних уявлень про організацію територіального управління та місцевого самоврядування, особливості соціальної роботи у межах громади.

Завдання:

- засвоєння теоретичних знань про організацію місцевого самоврядування;
- вивчення нормативно-правових актів, що регулюють діяльність органів місцевого самоврядування;
- аналіз та обговорення під керівництвом викладача основних положень нормативно-правових актів, що регулюють діяльність місцевого самоврядування.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент **зможе:**

- аналізувати взаємозв'язки між органами місцевого самоврядування;
- аналізувати напрями діяльності органів місцевого самоврядування;
- розрізняти функції соціального працівника у громаді.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Лекції, плани семінарських занять, базовий підручник, відеоматеріали, методичні рекомендації до виконання самостійної роботи розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15512>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Робота на лекційних заняттях передбачає участь в усному обговоренні актуальних питань

Робота на семінарських заняттях над розглядом проблемних питань курсу, розв'язанням практичних завдань – на кожному семінарському занятті.

Підсумковий тест –наприкінці кожного змістового модулю курсу.

Критерії оцінювання роботи на семінарі:

3 бали – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого (запитання) завдання, використовуючи обов'язкову та додаткову літературу.

2 бали - студент у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно його викладає, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого запитання (завдання), використовує обов'язкову літературу. Допускаються несуттєві неточності

1 бал – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповіді

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на екзамені (тах 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: теоретичного (тах 15 балів) й практичного (тах 5 балів).

Захист самостійної роботи (тах 20 балів) здійснюється на заліковому тижні.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (тах 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Опитування за темою семінару, практичне завдання	Семінар 1,2,3,4	4*3%=12%
	Підсумковий тест	Тиждень 4	5%
Змістовий модуль 2 (розділ 1)	Опитування за темою семінару, практичне завдання	Семінари 5,6,7	3*3%=9
	Підсумковий тест	Тиждень 7	4%
Змістовий модуль 3 (розділ 2)	Опитування за темою семінару, практичне завдання	Семінар 8,9,10,11	4*3%=12%
	Підсумковий тест	Тиждень 11	5%
Змістовий модуль 4 (розділ 2)	Опитування за темою семінару, практичне завдання	Семінар 12,13,14	3*3%=9
	Підсумковий тест	Тиждень 14	4%
Підсумковий контроль (тах 40%)			60%
Екзамен			20%
Захист самостійної роботи			20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано

B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольне завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Сутність місцевого самоврядування		
Тиждень 1 Лекція 2	Закон України «Про місцеве самоврядування»		
Тиждень 2 Семінар 1	Історія розвитку місцевого самоврядування	Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 2 Лекція 3	Організаційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні		
Тиждень 3 Семінар 2	Історія розвитку місцевого самоврядування	Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 3 Лекція 4	Організаційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні		
Тиждень 4 Семінар 3		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 4 Семінар 4		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 4		<i>Підсумковий тест</i>	5
Змістовий модуль 2			
Тиждень 5 Лекція 5	Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування в системі державного управління		
Тиждень 5 Семінар 5		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 6 Лекція 6	Місцеві державні адміністрації та органи місцевого		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
Силабус навчальної дисципліни

	самоврядування в системі державного управління		
Тиждень 6 Семінар 6		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 7 Лекція 7	Особливості управління містом		
Тиждень 7 Семінар 7		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 7		<i>Підсумковий тест</i>	4
Змістовий модуль 3			
Тиждень 8 Лекція 8	Особливості управління містом		
Тиждень 8 Семінар 8		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 9 Лекція 9	Специфіка соціальної роботи у громаді		
Тиждень 9 Семінар 9		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 10 Лекція 10	Специфіка соціальної роботи у громаді		
Тиждень 10 Семінар 10		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 11 Лекція 11	Методологічні підходи у роботі соціальних працівників в громаді		
Тиждень 11 Семінар 11		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 11		<i>Підсумковий тест</i>	5
Змістовий модуль 4			
Тиждень 12 Лекція 12	Методологічні підходи у роботі соціальних працівників в громаді		
Тиждень 12 Семінар 12		Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 13 Лекція 13	Завдання й функції соціального працівника у громаді		
Тиждень 13 Семінар 13	Завдання й функції соціального працівника у громаді	Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 14 Лекція 14	Завдання й функції соціального працівника у громаді		

Тиждень 14 Семинар 14	Завдання й функції соціального працівника у громаді	Обговорення питань семінару, виконання практичних завдань	3
Тиждень 14		<i>Підсумковий тест</i>	4

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 176 с.
2. Колодій А.М., Олійник А.Ю. Державне будівництво і місцеве самоврядування : навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 504 с.
3. Руденко О. М., Козюра І. В. , Ткаленко Н. В. , Маргасова В. Г. Історія та теорія місцевого самоврядування : навч. посібн. Київ : Кондор-Видавництво, 2016. 226 с.
4. Семигіна Т. В. Робота в громаді : практика й політика. Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2004. 180 с.
5. Утвенко В. В. Теорія та історія місцевого самоврядування: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 234 с.

Законодавчі акти

1. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999 р.
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»: Науково-практичний коментар. К.: Ін-т законодавства ВР України, 1999. – 397 с.
3. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» від 11.07. 2002 р.
4. Закон України «Про органи самоорганізації України» від 11.07.2001 р.
5. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30.

Додаткова:

1. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями : метод. матеріали для тренера / О.В.Безпалько та інші; під заг. ред. І.Д.Зверевої. Київ : Наук, світ, 2004. - 69с.
2. Біленчук П.Д., Кравченко В.В., Підмогильний М.В. Місцеве самоврядування в Україні (муніципальне право). Київ : Атака, 2000. 304с.
3. Європейська хартія місцевого самоврядування. *Місцеве та регіональне самоврядування в Україні*. Вип. 1-2(6-7). К., 1994.
4. Лазор О.Д. Служба в органах місцевого самоврядування : науково-практичний коментар до закону України; навч. посіб. 2-е вид. Київ : Дакор, 2007. 424 с.
5. Лелеченко А. П., Васильєва О. І., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. Київ, 2017. 110 с.
6. Семигіна Т. Робота в громаді як складова діяльності соціального працівника. *Соціальна робота і соціальна політика*. 2001. №4.
7. Слозанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за наук.ред.д-ра пед. наук, проф. В. А. Поліщук. Тернопіль : ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 382 с.
8. Ясінська Н. В. Соціальна робота в громаді : місце в системі соціального захисту. *Вісник ОНУ. Сер. «Соціологія і політичні науки»*. Вип.14. С. 67- 74.
9. Bopp M. A Practical Guide to Building Sustainable Communities / M. Bopp, G. Bopp. Calgary : Alberta, 1998. 68 p.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/#Find>
2. <http://www.nads.gov.ua/control/uk/index>

---

3. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 176 с. URL : https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/458790/mod_resource/content/1/O_Bezpalko_SRG_IL.pdf

---

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій.

Політика академічної доброчесності

Кожен студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства неприпустиме. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять мобільні телефони та інші електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Студенти мають перевіряти свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагувати своєчасно. Усі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle, тому необхідно перевіряти повідомлення регулярно.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (зіпосилання на сторінку сайту)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.